

Ο επίτροπος που απειλεί τους υπουργούς

Του Γ. ΤΙΛΑΡΑ

ΕΝΩ η Ιντερνάλ αναζητεί πυρηνικούς τους άγνωστους αποστολές των επιστολών-βομβών προς τον Ρομάνο Πρόντι και άλλες «επικυρίες» της ευρωπαϊκής ηγεσίας, επίτροπος, γερμανικών υποθέσεων Πέδρο Σάμιες βίχινε με πύταγο τη δική του «βόμ-

βα» στην καρδιά της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δίνοντας ρεαλιστικά το πρόβλημα φώτα, προσφύγει της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο κατά του Συμβουλίου Υπουργών, με την κατηγορία της μη εφαρμογής των διατάξεων του Συμφώνου Σταθερότητας για το έλλειμμα στην περίπτωση της Γερμανίας και της Γαλλίας, ο ισπανός πρό-

σχος, όλα θυμίζουμε, ο Πέδρο Σάμιες έχει κατά μόνα δίκιο. Με την απόφασή τους να αναστείλουν την εφαρμογή των προτεινόμενων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κυρώσεων σε βάρος Γαλλίας και Γερμανίας, οι 15 υπουργοί Οικονομικών προσπαθώντας στην πράξη την αναστολή (και κατ' άλλους τη θανατική καταδίκη) του Συμφώνου Σταθερότητας – ακρογωνιά του Λόβου της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης. Τυπικά, ο αρμόδιος επιτροπός δεν έχει απώλως δικαίωμα αλλά θεσμικό καθήκον να προκαταβάλει το Συμφώνον, από τη στιγμή μάλιστα που το έχει ήδη «επαρτίσει» κατά δύο χρόνια, ώστε να «επιμεταφύσει» τους Γαλλο-Γερμανούς. Παρόλο η απόφαση εκείνη, εκτός από οικονομική, ήταν και βαρύνουσα πολιτική, αφού το Eco/Fin απείχε αναστασία να διεκδικήσει τις απόψεις των πολιτικών του Συμφώνου, που το κατηγορούσαν ότι σφραγίζει τη ζωή επιβεβαιώνοντας ανάπτυξης και ανάπτυξη.

Μοιάζει παλιό, ότι οι ίδιοι έχουν κατά καιρούς γνωρίζουν από κοντά τον 62χρονο Πέδρο Σάμιες Μίρα, όπως είναι το πλήρες όνομά του, έχουν να λένε για τους καλούς τρόπους του και το πόσο γλυκομυλίας είναι σε σχέση με το σκληρό προφίλ που απαρτίζουν ευρωκρατικοί των Βρυξελλών που τον συνοδεύει. Γεννημένος το 1942 στο Πάνδο, στην επαρχία Αλγκιάν, σπούδασε οικονομικά και νομικά, αλλά απέκτησε το δικαστικό του στις πολιτικές, επιστήμες από το Πανεπιστήμιο της Μαδρίτης. Το 1968 προσλήφθηκε στο υπουργείο Εμπορίου ως ειδικός σε θέματα διεθνούς εμπορίου: είναι η απαρχή της δημοσιογραφικής καριέρας, που κατά κάποιο τρόπο συνεχίζεται ως σήμερα. Εκεί μετέβη να «κάνει» της γραφειοκρατίας – υπομονή, οχλαστικότητα, αυτοκρατα-

κών και Νομισματικών Υποθέσεων και γίνεται ο πανόμορφος «Mr Euro» – ο άνθρωπος που επέβλεπε την τρέλα στην επιχείρηση της ΟΝΕ. Από το πόστο αυτό, και σε αντίθεση τότε με τους σκληρούς μονεταριστές της Γερμανίας, κυρίως, που επέβαλαν το Συμφώνον Σταθερότητας στους υπολοίπους και ζητούσαν τον αποκλεισμό των αδύναμων μεσοαστικών χωρών από το ευρώ, ο Σάμιες βοήθησε το λεγόμενο «κλαμπ Μενό» να «προλάβει το πράνο» – διεκδικώντας μάλιστα τότε και ιδιαίτερα... φιλελευθισμό.

Ο Σάμιες επανέλαβε χωρίς διακοπή τα μέληντα της ΟΝΕ υπερασπιζόμενος την αντίληψη για ενότητα της κοινότητας. Από αυτή την άποψη μάλιστα ο Σάμιες είναι από τους λίγους ευρωπαϊκούς αξιωματούχους που διακρίνονται σήμερα να επιχορεύουν με τη συνεχιζόμενη ενίσχυση του ευρώ έναντι του δολαρίου.

Η ιδεολογική του ιδιαιτερότητα (βελονική σχέση έχει με τον σοσιαλισμό) είναι όμως του Γκονζάλες, ο Σάμιες έχει από καιρό απαντήσει νεοφιλελεύθερες απόψεις, απει-

την-υπουργός Οικονομικών και Υπερσπίστης των σκληρών όρων του Μάστριχτ κατάφερε τα τελευταία εικοσεντάωρα να ρίξει άφθονο λάδι στη δημοσιονομική φωτιά της ενωμένης Ευρώπης. Δεν έκρυψε μάλιστα την περασμένη Τετάρτη πως τάσσεται ανοιχτά υπέρ της προσφυγής, δεδομένου ότι, όπως είπε, η απόφαση που τη-

τόνους σκληρές διαρθρωτικές αλλαγές στην αγορά εργασίας, στα ασφαλιστικά συστήματα και στην οικονομική νομοθεσία των «15». Γενόρτου άλλωστε εξήγει και τη σύγκριση του από συντηρητικούς κύκλους της ευρωπαϊκής οικονομίας, αλλά και την επιμονή του στο Συμφώνον. Κατά τη γνώμη του, οι δήθεν «νεοκλασικιστές» πρακτικές των Γαλλο-Γερμανών είναι επικίνδυνες, αφού ο μόνος υγιής δρόμος είναι η «απελευθέρωση» της εργασίας και των συντάξεων, καθώς και η δραματική μείωση των κοινωνικών δαπανών. Ο καθένας μπορεί να συμφωνήσει ή να διαφωνεί με αυτές τις απόψεις σε πολιτικό επίπεδο – όταν όμως παρόνται μορφή συστημικών προειδοτήσεων και παρεμβάσεων από τις Βρυξέλλες προς τις... άτακτες «επαρχίες» της Ένωσης, όταν η κοινοτική νομοθεσία επιστεφεί πάνω από τα κεφάλια τους σαν βροχόσκιο από θη, τα πράγματα αλλάζουν.

Ας επεξηγήσουμε όμως στις διδόμενες πτέρες του σκανδάκι – τη Γαλλία και τη Γερμανία. Ως γνωστόν, από το 2001, οπότε προτάχθηκε η ύφεση στην Ευρώπη, οι κυβερνήσεις της Γαλλίας και της Γερμανίας άρχισαν να χαλαρώνουν τη δημοσιονομική πολιτική τους, προκειμένου να στηρίξουν την οικονομία και τις επιχειρήσεις και να αποτρέψουν την έκρηξη της ανεργίας. Η χαλάρωση κάλυψε τόσο τις δαπάνες, οι οποίες αυξήθηκαν για να χρηματοδοτηθεί η κατανομή, όσο και τα έσοδα, τα οποία περιορίστηκαν, αφού ο Σπράκ και ο Σπρένερ θέμισαν εκτεταμένες προσαρμογές για να τονώσουν τις επενδύσεις, γκρίνιζοντας στα παλιότερα των υποστημάτων τους το Συμφώνον Σταθερότητας. Ο Ρομάνο Πρόντι έφτασε να το χαρακτηρίσει «βλακώδες» και ο γάλλος επίτροπος εμπορίου υπερέβαινε Πασκάλ Λαμί μί-

ρε το Συμβούλιο Υπουργών Eco/Fin στις 25 Νοεμβρίου «κινείται εκτός των πνεύματος και του γοήμματος του Συμφώνου Σταθερότητας και της συνθήκης». Κατά τη γνώμη του, μια τέτοια νομική κίνηση «θα ήταν κρίσιμη», αφού θα ξεκαθάριζε πολλά από τα «νομικά λάθη που έγιναν στις 25.11.2003».

και «ακατέρναστε» διατάξεις. Αντίθετως, ο Σάμιες από την πρώτη στιγμή στη τέλη του 2001 υπερασπίστηκε το θεσμικό καθήκον υπεράσπισης του Συμφώνου, ακόμη και όταν φάνηκε ότι μόνο ορισμένες μικρές χώρες, όπως η Ολλανδία και η Αυστρία, θα έπαιρναν καθαρά το μέρος του. Εχει ενδιαφέρον πάντως να σημειώσουμε ότι στην παρτίδα του, την Ισπανία, ο Σάμιες στηρίζεται τόσο από τους πρώην «συνταξάρχους» του Σοσιαλιστικού Κόμματος όσο και από τους ιδεολογικούς «αντιπάλους» του του Λαϊκού Κόμματος του Χοσέ Μαρία Αθάν.

Στην πράξη σημαντική αιτιολογία του με τους υπότροφους Γάλλους και Γερμανούς στο Eco/Fin του περασμένου Νοεμβρίου ο Σάμιες κυριολεκτικά ταπεινώθηκε: ανταποκρίσεις εκείνων των μελών των θέλων εξοργισμένο από τη διαποικιλία των μελών, οι οποίοι, ενώ επέβαλαν το 2002 τις κυρώσεις του Συμφώνου στην άσχημη Πορτογαλία, τώρα κριθόβονται από το δόγμα τους. Η αναμέτρηση εκείνη όμως ήταν, καθώς φαίνεται, μόνο η αρχή. Θα πάρει άραγε ο Σάμιες το αμυντικό του πεδίο; Θα χρησιμοποιήσει αυτή την απειλή για να σώσει ό,τι μπορεί από το ήδη σκωπηλαμένο Σύμφωνον; Και πού θα οδηγήσει τελικά αυτό το νέο δημοσιονομικό μέτρο, που έρχεται να προστεθεί σε μια μακρά σειρά θεσμικών γεγονότων για την Ευρώπη, από τον πόλεμο του Ιράκ ως τον πόλεμο για το νέο Σύνταγμα;

Εννέα είναι σίγουρα: όλα αυτά δεν θα είχαν συμβεί, αν ο πρώην υπουργός Οικονομικής της Γερμανίας, Τέο Βάγκελ είχε καταφέρει το 1992 να επιτύχει τους ομολογούς του ότι η επιβολή των κυρώσεων κατά των ανεπαρκών δημοσιονομικών κρατών θα έπρεπε να γίνεται αυτομάτως.